

Θλιμμένα πράγματα ἐκεντοῦσες στὴν ποδιά
 Γιὰ τὸν στερνὸ κι' αἰώνιο χωρισμὸ μας . . .
 Σὲ μιᾶς κλαψάρικης—ποῖς ξέρει—ἴτις κλαδιά
 Κεντοῦσες τὸν ἀπόκρυφο καημὸ μας.

✽

Κοντὰ μας καὶ ἡ μαννοῦλά Σου, ἡ γρηά, σκυφτή,
 Μαυροντυμένη, ἀμίλητη, στὴ θύρα
 Καθὼς χαμογελοῦσε, ἀξένοιαστη κι' αὐτή,
 Τοῦ χωρισμοῦ μας ἔμοιαζε τὴ Μοῖρα.
 (1897)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΚΡΥΦΗ ΑΓΑΠΗ

Μέσ' στὰ γλυκὰ ματάκια Σου, μέσ' στὰ λευκὰ Σου κάλλη
 ἐξέχασα σιγὰ — σιγὰ κάθε ἀγάπη ἄλλη
 καὶ τώρα ποῦ Σ' ἀγάπησα τρελλαίνομαι ὁλοένα
 καὶ χάνομαι, καὶ σβύνομαι μικροῦλά Μου γιὰ Σένα.

✽

Ἄγ! Διάβασε 'στὰ μάτια μου, καὶ 'δὲς μέσ' 'στὴν ψυχὴ Μου,
 τὸ μυστικὸ Μου ἔρωτα, τὸν πόνο μου μικρὴ Μου
 καὶ γίνου ἐλπίδα ὁλόφωτη καὶ μιὰ στιγμή γιὰ μένα,
 ποῦ τυρανοῦμαι, ποῦ πονῶ, ποῦ χάνομαι γιὰ Σένα!
 (1897)

* * *

— ΕΚΒΙΝΟΙ τοὺς ὁποίους ἐχάσαμεν, ἐὰν ἀληθῶς τοὺς ἀγαπῶμεν, δὲν εὐρίσκονται πλέον ὅπου ἦσαν πρὶν, ἀλλὰ παντοῦ ὅπου εὐρισκόμεθα.

— Ἢ ἐλπίς μελλούσης αἰωνιότητος εἰς ἄλλον κόσμον προέρχεται ἐκ τῆς ἀπελπισίας διότι δὲν εἴμεθα αἰώνιοι εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον.

— Οἱ πολιτικοὶ ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς καταθρέγοντας τὰς ὁδοὺς, τοὺς δυναμένους νὰ κάμουν λάσπην καὶ ὅταν ὑπάρχει ἥλιος, ἀλλ' ἀδυνατοῦντας νὰ κάμουν ἥλιον ὅταν ὑπάρχει λάσπη.

— Εἰς τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ εἶς σοβαρὸς πολιτικὸς ἀνὴρ

τοσοῦτον περιφρονεῖ τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε δὲν τοῦ μένει ἄλλο παρὰ νὰ αὐτοκτονήσῃ ἢ νὰ τοὺς ἐκμεταλλεῦθῃ.

— Κρεῖττον τὸ πάσχειν ἢ τὸ ἀμαρτάνειν.

— Ἡ εὐμάθεια εἶναι ἡ ἡλιακὴ ἀκτίς ἐν ᾗ θάλλει ἡ ἀρετὴ.

— Φύλαττε τὸν λόγον σου πρὸς παιδίον ὅπως καὶ πρὸς τραπεζίτην.

— Ἡ ἀρίστη προπαρασκευὴ πρὸς τὸ καλῶς φέρεσθαι εἶναι τὸ ὀρθῶς φρονεῖν.

— Σκοπὸς τῆς φύσεως εἶναι νὰ ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος πολλὰ τέκνα, νὰ τὰ μορφώῃ διὰ τὴν ἀποθῶσι χρήσιμα, καὶ νὰ τ' ἀγαπᾷ διὰ νὰ εἶναι εὐτυχεῖ. Νὰ νυμφεύηται τις νέος καὶ ὑγιής, νὰ ἐκλέγῃ, ἀδιάφορον μεταξὺ ποίας κοινωνικῆς τάξεως, κόρην ἔντιμον καὶ ὑγιᾶ, νὰ τὴν ἀγαπᾷ ἐν ὅλῃ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ, νὰ τὴν καταστήσῃ σύντροφον ἀσφαλῆ καὶ μητέρα γόνιμον, νὰ ἐργάζεται διὰ τὴν ἀνατροφήν τῶν τέκνων του, καὶ νὰ τοῖς ἀφίνη ἀποθνήσκων τὸ παρὰδειγμα τοῦ βίου του: Ἴδου ἡ ἀλήθεια, τὰ λοιπὰ πλάνη, ἔγκλημα ἢ παραφροσύνη.

— Ὁ Λαὸς εἶναι Βασιλεύς. Βασιλεύει, ἀλλὰ δὲν κυβερνᾷ. Ὅπως οἱ Θεοὶ τοῦ Ὀμήρου αὐτὸς ἀποδέχεται μόνον τὴν κνίσσαν τῶν θυσιῶν καὶ τὸ ἱερατεῖον ἀπολαμβάνει ὅλα τὰ λοιπὰ.

— Εἶναι καθ' ὀλοκληρίαν ἀπηγορευμένον νὰ παριστάνῃ τις εἰς τὸ Θεάτρον τὸν ἄνδρα ἀνώτερον τῆς γυναικός. Ἐκεῖ, ἐκ παραδόσεων ἀρχαιοτάτων, βασιλεύει, δρᾷ καὶ ἐπὶ τέλος θριαμβεύει ἡ γυνή· ἐκεῖ περιπαίζει καὶ ἐκδικεῖται τὸ ἰσχυρὸν φύλον, ὅπερ τῇ εἶναι τόσον ἄδικον, τόσον σκληρὸν, τόσον βάρβαρον ἐν τῇ πραγματικῇ ζωῇ· ἐκεῖ ἔχει πάντοτε δίκαιον. Τὰ θέλγητρα τῆς γυναικός ἐν τῷ θεάτρῳ ἔχουσιν ἀκαταμάχητον δύναμιν, τὰ σφάλματά της συγχωροῦνται πάντοτε, ἐκεῖ δὲ οἱ ἄνδρες ὁμολογοῦσι τὴν ἀδυναμίαν των, ἀναγνωρίζουσι, ἀνακαλύπτουσι καὶ ὑφίστανται τὴν δύναμιν αὐτῶν. Ὅ,τι καλὸν κάμωσι ἐπὶ τοῦ πεδίου αὐτοῦ οἱ ἄνδρες, ἐξ αἰτίας τῆς γυναικός τὸ πράττουσιν· ὅτι κακὸν κάμνει αὐτῇ, τὸ πράττει ἐξ αἰτίας ἡμῶν.

— Δὲν χρησιμεύει καθόλου ὡς σύζυγος γυνή, ἥς ἡ μία μόνη φιλοδοξία συνίσταται εἰς τὸ νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως καταστήσῃ ἑαυτὴν ὅσον οἷόν τε ἑλκυστικωτέραν εἰς πεντηκοντάδα ὀλοκληρῶν μελῶν τοῦ ἀνδρικοῦ φύλου. Ὁ ἀνὴρ τοῦναντίον ἔχει ἀνάγκην μικρᾶς ἀγαπητῆς γυναικούλας, πᾶσα σκέψις τῆς ὁποίας νὰ εἶναι ἀφιερωμένη εἰς αὐτὸν καὶ τὸν οἶκόν της. Εὐδαίμων ἐκεῖνος, ὅστις θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλίσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τοιαύτην σύζυγον! Εἰς τὴν στιγμήν τῆς ἀνάγκης θὰ ἦτο ἡ καλυτέρα του φίλη. Ὅτιδήποτε καὶ ἂν τοῦ συνέβαινε, θὰ τὴν εὔρισκε πάντοτε πρόθυμον νὰ καταπραύνη τὰς λύπας του, νὰ τὸν ἐνισχύῃ εἰς τὸν σκληρὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

— Ἀκαρδὸς κόρη, δυσκόλως μεταβάλλεται εἰς καλὴν σύζυγον, δυσκολώτερον δὲ ἀκόμη εἰς φιλόστοργον μητέρα. Ἐὰν ὑπῆρξεν ἀδιάφορος διὰ τὰ παθήματα τῶν ἄλλων ἐν τῷ παρελθόντι, δὲν εἶναι φυσικὸν εἰς ὀλίγον χρόνον νὰ εὐρεθῇ μὲ τὴν καρδίαν ὑπερχειλίζουσαν ἀγάπης καὶ συμπαθείας. Μερικῶν διὰ τὸν ἑαυτόν της περισσότερον ἢ ὅσον δι' ὅλον τὸν ἄλλον κόσμον, καὶ δὲν δύναται, δὲν τῇ ἐπιτρέπεται νὰ φροντίζη διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ τὸ καλὸν τῶν ἄλλων, μηδὲν σκεπτομένη, ὅτι ἡ φροντίς αὕτη τῇ ἐπιβάλλει οἰανδήποτε προσωπικὴν θυσίαν.

— Ἀληθῶς ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ καθιστάμεθα Λαὸς ἀστεῖος. Τὸ μόνον πνεῦμα

μας εἶναι νὰ κάμωμεν νὰ πιστεύσωσιν, ὅτι ἔχομεν τοιοῦτον, καθότι τοῦ ἀληθοῦς πνεύματος, συμπεριφορᾶς καὶ ἐκτιμήσεως, δικαιοσύνης καὶ εὐθυκροίας, δὲν ὑφίσταται ἔγχος οὔτε ἐν τοῖς ἡθελῶσιν ἡμῶν, οὔτε ἐν ταῖς πράξεσιν ἡμῶν, οὔτε ἐν τοῖς νόμοις ἡμῶν. Ἀπὸ τί ὑποφέρομεν πλειότερον ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ; Ἀπὸ τὴν ἀπάτην. Τί διηγούμεθα μὲ τὴν μεγαλειτέραν ἐλαφρότητα, εὐχαρίστησιν καὶ εὐφροσύνην; Τὰ οἰκογενειακὰ δυστυχήματα τῶν φίλων μας. Τί φοβούμεθα περισσότερο; Νὰ μὴ διηγηθῶσι τὰς αὐτὰς ἱστορίας εἰς βᾶρος μας . . .

— Ὁ οὐρανὸς εἶναι τῶν ἀνείρων ὁ τάφος.

— Ὑπάρχουσι μοιραίως ἀνόητοι, οἵτινες δὲν πράττουσιν ἀνοησίας αὐτοβούλως, ἀλλ' ἀναγκάζονται ὑπὸ τῆς τύχης.

— Ἡ διψα τοῦ λίθωνοῦ δὲν θεραπεύεται διὰ τοῦ γάμου. Γυνή, ἥτις κύριον πόθον εἶχε νὰ κρατῆ ὅλους τοὺς ἀνδρας δούλους πρὸ τῶν ποδῶν τῆς, δὲν εἶναι καθόλου πιθανὸν νὰ ἀρκεσθῆ μὲ τὴν ἀφοσίωσιν ἐνὸς καὶ μόνου. Ἡ οἰκογενειακὴ ζωὴ θὰ τῆς φαίνεται ἄνοστος καὶ ἄχαρις, πολλὴ δὲ ἐνωρίς θὰ ἐνθυμηθῆ μετὰ πόθου τὰ περασμένα. Ὅλην ἐκείνην τὴν ζωὴν τὴν σφριγηλὴν, ὅπως τὴν νομίζει, τὴν θεωροῦσά, τὴν πολυάσχολον. Καὶ ἐὰν ἀκόμη εἶχε τὴν θέλησιν, τῆς λείπει ὁμῶς ἀναντιρρόητος ἡ δύναμις ν' ἀποσυρθῆ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου, νὰ ἴσχυασθῃ.

— Δὲν ὑπάρχει οὔτε μία γυνή, ὅσον ἐπιτηδεῖα, ὅσον ὠραία, ὅσον ἀγαπημένη καὶ ἂν ἦγε, ἥτις νὰ δύναται νὰ δώσῃ τὸ ἑκατοστὸν τῆς συγκινήσεως, ἣν δίδει εἰς ἕν λεπτὸν εἰς τὸν σύζυγον, ὅστις τὴν ἐξέλεξε καὶ πρόκειται νὰ τῇ ἀποκαλύψῃ τὸν ἔρωτά του. Τὸ πνεῦμα μας, ἡ καρδία μας, αἱ αἰσθήσεις μας, ἀπάσαι αἱ δυνάμεις ἡμῶν εὐρίσκουσιν ἐν τῇ πρώτῃ διαχύσει τῆς ἀγνωστῆς αὐτῆς ψυχῆς συνάμα δὲ καὶ δειλῆς καὶ περιέργου, μίαν τόσον ἀπόλυτον αἰσθησιν, ἥτις καταστρέφει πᾶν ὅ,τι δὲν εἶναι αὐτῆ. Τόσον ὑψηλὰ ἴσταται, ὥστε οὐδεὶς δύναται νὰ τὴν φθάσῃ· τόσον τελεία εἶναι, ὥστε δὲν μᾶς εἶναι ἐπιτετραμμένον πλέον νὰ τὴν θαυμάσωμεν δευτέραν φοράν. Ὁ ἀνὴρ ὅστις δὲν τὴν ἐγνώρισεν καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι ἠγάπησεν εἶναι τρελλὸς διὰ γέλοια, καὶ ἐκείνος, ὅστις ἐν τῷ γάμῳ, νομίζει ὅτι δύναται νὰ κάμῃ ἄνευ αὐτῆς, εἶναι ἀξιολύπητος δυστυχῆς.

— Οἱ ἀσθενοῦς χαρακτήρος ἄνθρωποι δὲν δύναται νὰ εἶναι εὐλικρινεῖς.

— Ἀκριβῶς ἡ μεγάλη ἡδονὴ τὴν ὅποιαν αἰσθανόμεθα περιαιτολογοῦντες ἔπρεπε νὰ μᾶς διεγείρῃ τὴν ὑπόνοιαν τῆς ἐνοχλήσεως τὴν ὅποιαν θὰ αἰσθάνωνται οἱ ἄλλοι οἵτινες μᾶς ἀκούουσιν.

— Ὁ Λαὸς ἴσταται πάντοτε ὑψηλὰ, μόνον ὁ ὄχλος ὀργιᾶ.

— Ἀπὸ καθολικῆς κόσμου ὁ προορισμὸς τῆς γυναικὸς ὑπῆρξεν ὁ ἔρως, ὁ γάμος, ὁ σύζυγος, τὸ τέκνον.

— Οὐδεὶς πρέπει νὰ ἐπιζητῆ, ἵνα ἡ γυνὴ ἀπασχολῆται ἐκτὸς τοῦ οἴκου, ἐν τῷ ὅποιῳ δύναται τῶντι νὰ ἦγε ἡ βασίλισσα αὐτοῦ. Οἱ σύζυγοι δὲν θὰ ἔχωσι συζύγους οὐδὲ τὰ τέκνα μητέρας. Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐτάχθη ἐκεῖ καὶ μενέτω. Ἡ γυνὴ δέον νὰ ἐκπαιδεύηται καὶ νὰ μορφωθῆ ἀληθῶς, διότι ἔχει ὑψηλὸν προορισμὸν τὴν ἀνατροφὴν χρηστῶν καὶ ἐναρέτων πολιτῶν. Ἡ γυνὴ δύναται νὰ δράσῃ σπουδαίως καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐν τῷ οἴκῳ ἐξ αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἡ χρηστότης ἐκάστης κοινωνίας. Μὴ λησμονεῖτε τὸ ὠραῖον ἀπόφθεγμα τοῦ Μ. Νικηπολέοντος, «Δῶσέ μου μητέρα καὶ ἀνεκαίνισα τὴν κοινωνίαν».

— Τὰ θεατρικὰ ἔργα δὲν γράφονται μόνον διὰ τοὺς μεταβαίνοντας εἰς τὸ Θέατρον· γράφονται ἐπίσης καὶ κυρίως δι' ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἔρχονται εἰς τὸ τὸ Θέατρον. Ὁ θεατὴς ἐνεργεῖ μόνον τὴν ἐπιτυχίαν, ὁ ἀναγνώστης δημιουργεῖ τὴν φήμην.

— Λί ἀναμνήσεις εὐτυχοῦς στιγμῆς εἶναι ὀγκώδης λίθος βαρύνων τὸ στήθος.

— Κατὰ τῆς ἀναίσχυνης ἀδυνατοῦσι καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ ν' ἀντιπαλαίσωσιν.

— Βραδύτερον πάσης τέχνης ἐκμανθάνει τις τὴν ἐπιστήμην τοῦ διαβλέπειν καθαρῶς.

— Ἐν τῷ Θεάτρῳ τὸ θέλγητρον εἶναι ἀναγκαϊότερον τῆς ἀληθείας. Ὁ ὀφθαλμὸς ἀφίεται εἰς τὴν γοητείαν ὀραίων προσώπων, τὸ οὖς εἰς τὸ θέλγητρον ὀραίας φωνῆς. Εἶναι ἰδιᾶζον χαρακτηριστικὸν τῶν συναθροίσεων πολλῶν ἀνθρώπων, ἡ δύναμις ἦν ἐνασκεῖ ἐπ' αὐτῶν μία λέξις, μία χειρονομία, μία κραυγή. Διὰ τὴν συμπαρασούρη τις χίλια ἄτομα ἀρκεῖ νὰ τὰ συγκινήσῃ· διὰ τὴν προσελκύσῃ ἔν πρέπει νὰ τὸ νικήσῃ.

— Φίλος εἶναι ὅ,τι σπανιώτατα συναντᾷ τις ἐν τῷ βίῳ, φίλοι ὅ,τι ἅπαντες ἀφθόνως ἔχουσι.

— Ἡ ἀνθρωπότης τὰ πάντα εὗρεν ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει, ζῶα, καρπούς καὶ ἔρωτα.

— Δύναται τις νὰ γείνη ζωγράφος, γλύπτης καὶ μουσικὸς ἀκόμη διὰ τῆς μελέτης, οὐδέποτε ὅμως δραματικὸς συγγραφεύς. Ἐξ ἀρχῆς εἶναι τοιοῦτος, ὅπως εἶναι ξανθὸς ἢ μελαγχροινὸς δίχως νὰ τὸ θέλῃ. Εἶναι ἰδιοτροπία τῆς φύσεως τὸ δῶρον ὀφθαλμοῦ, ἔχοντος τὴν δύναμιν νὰ βλέπῃ κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὅστις δὲν εἶναι ἀπολύτως τὸ ἀληθές καὶ ὅστις ἐν τούτοις φαίνεται ὁ μόνος ἀληθὴς δι' ἐκείνους τοὺς ὁποίους θέλετε νὰ ἴδουν ὅ,τι ἔχετε ἴδει σεῖς. Ὁ ἀνθρώπος ὁ κληθεῖς νὰ γράφῃ διὰ τὸ Θέατρον ἀποκαλύπτει τὴν ἰδιότητά του ταύτην σπανιώτατα, ἀπὸ τῶν πρώτων δοκιμῶν του, διὰ μίαν φάρσαν τοῦ σχολείου ἢ ἐν κωμικὸν παίγνιον τῶν σαλονίων. Εἶναι ἡ ἐπιστήμη τῆς ὀπτικῆς καὶ τῆς σκιαγραφίας δι' ἧς κατορθοῦται ἡ σχεδιαγράφησις προσώπου, χαρακτῆρος, πάθους, ψυχικῆς ἐνεργείας, διὰ μιᾶς γραμμῆς τοῦ χρωστήρος. Ἡ ὀφθαλμαπάτη εἶναι τόσον ἐντελής, ὥστε συχνότατα ὁ θεατὴς γενόμενος ἀναγνώστης τοῦ ἔργου καὶ ἐπιθυμῶν νὰ αἰσθανθῇ μόνος τὴν συγκίνησιν, ἥτις τὸν συνεκλόνησε μετὰ τοῦ ἄλλου πλήθους, ὅχι μόνον δὲν ἐπανευρίσκει τὴν συγκίνησιν ταύτην εἰς τὸ κείμενον, ἀλλ' οὐδὲ τὸ μέρος, ὅπου ἡσθάνθη αὐτὴν δύναται ν' ἀνακαλύψῃ. Μία λέξις, ἐν βλέμμα, μία χειρονομία, μία σιγή, μία καθαρῶς ἀτυοσφαιρικὴ κατάστασις τὸν εἶχον συγκρατῆσαι ὑπὸ τὸ θέλγητρον τῆς σκηνῆς. Ἐκεῖ ἔγκειται ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ ἐπαγγέλματος, ἐὰν αἱ δύο αὗται λέξεις δύνανται νὰ συνυπάρξωσιν. Δυνάμεθα νὰ παραβάλλωμεν τὸ ἔργον τοῦ θεάτρον ἐν σχέσει πρὸς τὰ λοιπὰ εἶδη τῆς φιλολογίας, μὲ τὴν ζωγραφικὴν τῶν ὀροφῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ζωγραφικὴν τῶν τοίχων ἢ τῶν ἀναλογίων. Δυστυχία εἰς τὸν ζωγράφον, ἐὰν λησμονήσῃ, ὅτι ἡ σύνθεσις του θὰ φαίνηται ἐξ ἀποστάσεως, ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, μὲ τὸ φῶς κάτωθεν ἀρχομένη. . . .

— Πρέπει συχνὰ νὰ συλλογίζηται τις τὸν θάνατον, ἐὰν θέλῃ νὰ ἔχῃ ἀκριβῆς περίπτου τὸ μέτρον τῶν τοῦ βίου.

—'Εάν δὲν ἦτο τὸ γῆρας, ὁ θάνατος θὰ ἦτο ἀποτρόπαιος· ἀλλ' ἀφ' οὗ ὑπάρχει τὸ γῆρας. . . .

— Τρέμει τις συλλογιζόμενος ὅτι θ' ἀποθάνῃ. Ἐπρεπε νὰ τρέμῃ συλλογιζόμενος ὅτι θὰ ζήσῃ.

— Τὸ ἐπιδεικνύειν πνεῦμα ἐπὶ θέματος οἷον τὸ τοῦ θανάτου δὲν εἶναι πολὺ δύσκολον ὁπόταν τις εἶναι ὑγιής. Τὸ ἀντίθετον φρονοῦμεν, ὅτι τυγχάνει ἄξιον μεγαλειτέρου θαυμασμοῦ.

— Κατὰ τινα γνώμην ἄριστοι τῶν συζύγων εἶναι αἱ Γαλλίδες. Ἐν τούτοις ἄλλοι προσθέτουσιν εἰς ταύτας καὶ τὰς Ἰσπανίδας καὶ Ἰταλίδας. Ἀληθῶς αἱ τῶν Λατινικῶν φύλων γυναῖκες παρέχουσιν εἰς τὸ μέγα Λαχεῖον τοῦ Γάμου πολὺ ὀλιγωτέρους κακοὺς ἀριθμούς ἢ αἱ Σκανδιναβαί, αἱ Ἀγγλοσαξωνίδες καὶ αἱ Γερμανίδες, καὶ ἔχουσι τὸ καλόν, ὅτι συμμερίζονται βαθύτατα τὸν διανοητικὸν βίον τοῦ συζύγου των καὶ τὴν ἐνάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των.

— Ἡ Ἀγγλῆ εἶναι οἰκονόμος ζηλοτύπως, ἐχομένη τῶν καθηκόντων της.— Ἡ Γερμανία εἶναι οἰκοκυρά, ἣτις δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ μαγειρεῖον ἢ διὰ νὰ πιάσῃ βελόναν.— Ἡ Γυνή τῶν Λατινικῶν φύλων εἶναι καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς φράσεως τὸ ἥμισυ τοῦ συζύγου της.— Ἴσως ἡ Γαλλία νὰ ἔχῃ πλειοτέραν γοητείαν, πλειοτέραν χάριν τῶν Γυναικῶν τῶν λοιπῶν Λατινικῶν φύλων, αἰτία δὲ τῆς ὑπεροχῆς της ταύτης εἶναι, ὅτι γινώσκει νὰ γαντώνηται καλλίτερα ἀπὸ τὰς ἀδελφάς της τῆς Ἰσπανίας, καὶ νὰ καπελλόνηται ὠραιότερα ἀπὸ τὰς ἀδελφάς της τῆς Ἰταλίας.

— Ὅσοι ἄνθρωποι γεννῶνται τὴν ἀνοιξιν, ἔχουσι πολὺ ἰσχυρότερον ὄργανισμὸν ἀπὸ ἄλλους, οἵτινες γεννῶνται εἰς ἄλλας τοῦ ἔτους ἐποχάς.

— Ὁ γέλως προσιδιάζει μόνον εἰς τοὺς μοχθηροὺς καὶ καταπνίγοντας πᾶν εὐγενὲς καὶ ἀρβενωπὸν αἰσθημα.

— Μόνον ἡ σιωπὴ πολλὰκις ἀποδίδει μερικὰ μεγάλα καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα τὰ ὁποῖα γεννῶνται εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου.

— Διατί ἡ γάτας φωνάζουν στὰ κεραμίδια; Πολλοὶ σοφοί, οἵτινες ἀπόλεσαν ἀπὸ τὰς φωνάς των τὸν ὕπνον των ἔδωκαν καταλλήλους ἐξηγήσεις. Ἐν τούτοις οὐδεὶς δύναται ν' ἀποφανθῇ τί ἐκφράζουσιν αἱ φωναὶ αὗται. Εἶναι φωναὶ παραπόνου, ἔρωτος, ἡδονῆς, παρακλήσεως, ἀπειλῆς, πόνου; Ὅλων τούτων μετέχουν καὶ οὐδενός. Ἐν μόνον βέβαιον εἶναι, ὅτι γάτα ἐρωτευμένη δύναται νὰ κρατήσῃ ἄγρυπνον ὀλόκληρον συνοικίαν. Μαλονότι δὲ αἱ γαλαὶ κακοθούλως παραβάλλονται πρὸς τὰς γυναῖκας, αἱ τελευταῖαι ἔχουσιν ἀντιθέτους τάσεις πρὸς τὰς πρώτας. Διότι ἐὰν γαλῆ ἐρωτευμένη ἐξυπνῇ ὀλόκληρον συνοικίαν, γυνὴ ἐρωτευμένη προσπαθεῖ πάντοτε νὰ τὴν ἀποκοιμήσῃ.

— Ἐάν τις συλλάβῃ τὴν παράδοξον ἰδέαν ν' ἀγαπήσῃ Κινέζαν, ἀδύνατον νὰ ἔχῃ φωτογραφίαν της. Οἱ κάτοικοι τοῦ Οὐρανίου Κράτους, ἐν τῇ σοφίᾳ των, τελείως ἀπαγορεύουσιν εἰς τὸ ὠραῖον φύλον νὰ φωτογραφηθῇ.

— Τὸ Ἐθνικὸν φρόνημα δὲν ἐπικρατεῖ, οὐδὲ ἀνεγείρει τὰ ἱστορικὰ ἔργα ὅταν ἐπίσης ἀπολαυτῆς οἰκεδῆποτε ἀνατέλλῃ ἡ λάμψις ἐνώπιον τοῦ μετέχοντος εἰς τὸν ἔρανον.

— Ἐν παντὶ σημείῳ τοῦ κοινωνικοῦ βίου τῆς Βιέννης, προβάλλει συμπαθῆς,

γοητευτική, ειλικρινής και ἀπέριττος ἢ τρυφερὰ εἰκὼν τῆς γυναικός. Εἰς τὴν πρωτεύουσαν αὐτὴν, τὴν δικαίως ἐπικληθεῖσαν μητέραν τῆς γοητευτικωτέρας μελωδίας και τῆς ἡδυπαθεστέρως τῶν ὀρχήσεων, ἔνθα πληροῦται ἡ καρδία ἀληθοῦς ἠπιότητος και ἀθώως διεγείρεται τὸ πνεῦμα, ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ τῆς ὁποίας κυμαίνονται οἱ ἐνθεώτεροι τῶν ἐπουρανίων ὕμνων και τὰ πραϋντικώτερα τῶν ἐπιγείων βαυκαλισμάτων. Ἐν τῷ οἴκῳ και τῇ ὁδοῦ, ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ και τῷ καταστήματι, συναντᾷ τις διαρκῶς τὴν Βιενναίαν ἀσχολουμένην, ἀγωνιζομένην, τυρβάζουσαν, μογθοῦσαν, πάντοτε φαιδρᾶν, εὐχαριν, γλυκεῖαν, ἀπροσποίητον, λευκὴν, ῥοδαλὴν, εὐπλαστον, εὐσταλῆ, πρῶτον και ἀγαθὴν, εὐμενὴ και φιλόφρονα. Ἐκτὸς τῶν σχετικῶς εὐαρίθμων εὐνοουμένων ἐκείνων τῆς τύχης, ἀίτινες ἐν πάσῃ γῶρᾳ διέρχονται τὸν αὐτὸν ἀδρανῆ και ἐξαντλητικὸν, τρυφηλὸν και ἀνούσιον, διασκεδαστικὸν και πληκτικὸν βίον, αἱ γυναῖκες ἐργάζονται ἀενάως ἐν Βιέννῃ ἀπὸ τῆς πρωῆας μέχρι νυκτός, μετὰ σπανίων διαλειμμάτων ἀναπαύσεως ἢ μετρίως τινος ἀπολαύσεως. Καὶ ἐν τούτοις φαίνονται πᾶσαι τοσοῦτον αὐτάρχεις, τοσοῦτον εὐδαίμονες, ὡς ἐὰν ἐκάστη στιγμὴ τοῦ βίου των συνωδευέτο και ὑπὸ μιᾶς ἡδονῆς! Κατὰ πᾶσαν πρωῆαν ἐν τῶν τερπνοτέρων και χαρισιστέρων θεαμάτων ἐξελλίσσεται ἐν ταῖς συνοικίαις τῆς Βιέννης. Ἐσμοὶ ζωηρῶν, ἀδρῶν και φιλομειδῶν νεανίδων, ὧν τὸ πρόσωπον ἀκτινοβολεῖ ἐκ καλλονῆς και ἀγαθότητος, και ἡ ἐσθῆς ἀπαστράπτει ἐκ καθαριότητος, φιλοκάλως και φιλαρέσκως ἔχουσαι διατεταγμένην τὴν κόμην, και φέρουσαι ἐπὶ βραχίονος κομιτὰ κίνιστρα, διασχίζουσαι τὰς ὁδοὺς, μεταβαίνουσαι εἰς τὰ ἔργα των, ἢ ἐκτελοῦσαι τὰς ἡμερησίας ἀγοράς. Τινὲς τῶν τελευταίων εἰσὶ θεραπεινίδες, ἀλλ' αἱ πλειεῖσαι τυγγάνουσαι κόραι οἰκογενειῶν, θαρραλέως και μετριοφρονῶς διεξάγουσαι πᾶσαν ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν, και ἐκπληροῦσαι προθύμως πρὶν τῆς εἰς τὸ ἐργόχειρον ἢ τὸ βιβλίον ἀφιερώσεως τὴν προκαταρκτικὴν ἀνὰ τὰ ἀρτοποιεῖα, τὰ ὀψοπωλεῖα, και αὐτὰ ἔτι τὰ ζυθοπωλεῖα ἐπιθινὴν ἐκείνην περιπολίαν. . . .

— Ὑπάρχουσι περιστάσεις, καθ' ἃς και αὐτὰ τὰ προσχήματα τῆς ψευδοαβρότητας δὲν ἐπιτρέπονται.

— Τελευταίον ἐγένετο πολὺς λόγος εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον τῆς Εὐρώπης περὶ τοῦ ἐπικινδύνου τοῦ φιλημάτος. Τὸ φιλημα ἀληθῶς δύναται νὰ μεταδώσῃ ἀπάσας τὰς μολυσματικὰς ἀσθενείας ἀπὸ προσώπου εἰς πρόσωπον. Ὁ σίελος περιέχει ἐν αὐτῷ τὰ ἐπικινδυνωδέστερα τῶν μικροβίων, ἅτινα διὰ τοῦ φιλημάτος μεταδίδονται ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἀτόμου εἰς τὸ ἄλλο, πρὸς τοῦτο δὲ φαίνεται, ὅτι ὑπάρχουσι παραδείγματα φθίσεως, μεταδοθείσης δι' ἑνὸς φιλημάτος εἰς τὸ πρόσωπον. Ἐν τούτοις ἀδύνατον ὁ κόσμος νὰ υποβληθῆ εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην τῶν κυρίων ὑγιεινολόγων. Τὸ φιλημα εἶναι **κἄτι** περισσότερον ἀπὸ συνήθεια· εἶναι ἔνστικτον και οὐδεὶς δὲν δύναται νὰ τὸ ἀποφύγῃ. Ἀποτανηθε λόγου χάριν εἰς δύο ἐραστάς, οἵτινες εὐρίσκονται εἰς τὸν ἑβδομον οὐρανὸν και συστήσατε εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ φιληθοῦν, νὰ μὴ ἐνώσουν τὴν ψυχὴν των μετὰ τὰ χεῖλη. . . .

— Τὸ φιλημα προῆλθεν ἐκ τῆς ἀρχαίας δοξασίας, ὅτι ἡ πνοὴ εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Οὕτω τὸ φιλημα καθίστατο ἡ μόνη ἄμσος τῶν ψυχῶν συνταύτησις.

— Ὁ μωρὸς θὰ εὕρῃ πάντοτε μωρότερον ἑαυτοῦ, ὅστις νὰ τὸν θαυμάζῃ.

Π Α Λ Ι ! !

Εἶχα καιρὸ πολὺ νὰ τραγουδήσω
εἶχα καιρὸ τὸν πόνο μου νὰ 'πῶ
γιατ' ἤθελα κρυφὸ νὰ τὸ κρατήσω
ἀπ' ὅλους, πῶς ἀκόμη σ' ἀγαπῶ.

Μὰ τῶρα ποῦ πληθύναν τὰ δεινὰ μου
καὶ τὸ παράπονό μου ἐξεγέλισε,
ἄφησα πιά τὴν ἄμοιση καρδιά μου
κ' αὐτή, πικρά, πικρά, ἐξαναμίλησε . . .

ΛΥΡΑΡΗΣ

— Ὑπάρχουσι πατριωτισμοί, οἵτινες δὲν νοοῦνται ἢ δι' ἀνταλλαγμάτων ἀξιωματίων καὶ πρωτοκαθεδρίας καὶ ὧν ἡ ἐκδήλωσις μόνον ἓνα ἔχει τρόπον, τὴν ἐπίδειξιν, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ πατριωτισμοὶ τοὺς ὁποίους ἡ ἀφανεία καὶ ἡ μετριοφροσύνη ἀντί ν' ἀποκρύψῃ καθιστᾷ περιφανεστέρους.

— Τὸ ἀρχαιότατον ἐρωτικὸν γράμμα τοῦ κόσμου εὐρίσκεται εἰς τὸ Βρεττανικὸν Μουσεῖον. Ὁ ἔρωσ ἐγεννήθη μὲ τὸν ἄνθρωπον. Τὰ ἐρωτικὰ ὅμως γράμματα ἤρρηξαν πολὺ νὰ τεθῶσιν εἰς κυκλοφορίαν καὶ βεβαίως ἐν ἓκ τῶν πρώτων ἐρωτικῶν γραμματίων, τὰ ὁποῖα ὑπεγράφευσε καρδιά δειλοῦ ἐρωτολήπτου εἶναι τὸ σωζόμενον ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσεῖῳ. Ἡ ἐρωτικὴ αὕτη ἐπιστολὴ ἐγράφη ἐπὶ κεράμου πρὸ 3,500 ἐτῶν ὑπὸ τινος καλλιμόρφου Αἰγυπτίου, νεανίου, ὅστις δὲν ἐκδηλοῖ μόνον τὰ πλημμυροῦντα τὴν ψυχὴν του αἰσθήματα, ἀλλὰ καὶ σπεύδει νὰ ζητήσῃ τὴν χεῖρα τῆς ὡραίας Αἰγυπτίας πριγκηπίσσης, ἥτις ἔτρωσε τὴν καρδίαν του. Ἀτυχῶς ἡ ἀπάντησις τῆς πριγκηπίσσης δὲν σώζεται, ἀλλ' ἡ διατήρησις τῆς ἀπευθυνθείσης ἐπιστολῆς ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ γάμος δὲν ἐγένετο. Ἐκτὸς πλέον, ἐὰν κατὰ τοὺς λαμπροὺς τῆς ἀρχαιότητος χρόνους, αἱ σύζυγοι διετήρουν τὰς ἐπιστολάς καὶ ἐκεῖνων οὕς ἔπειτα ἐνουμφεύοντο.

— Οἱ ἀναγνώσται τῆς «Ποικίλης Στοᾶς» ἔχουσιν εἰς τὰς κατωτέρω γραμμὰς ἀκριβεστάτην σημείωσιν ὄλων τῶν ἐπιθέτων μὲ τὰ ὁποῖα ἡ φαντασία τῶν μυθιστοριογράφων περιέβαλε τὴν λέξιν **φίλημα**.— Ψυχρόν, θερμόν, παγετώδες, φλέγον, δροσερόν, ἐρωτικόν, ἀδιάφορον, βαλσαμώδες, ἀνθηρόν, εὐλογημένον.— Φίλημα πάθους, ἄρωματώδες, βρεγμένον μὲ δάκρυα, παρατεταμένον, ἀπαλόν, ταχύ, ἀποπνέον μεθυστικὰ ποτὰ, ἡδονικόν, εὐλαβές, τρυφερόν, ἐγκάρδιον . . . Εἰλικρινές, δροσερόν ὡς ἡ πρωΐα, ἀποπνέον πῦρ, ἅγιον, σατανικόν, εὐτυχές, πένθιμον, προσπαποιημένον, ἤρεμον, ἡχηρόν, οὐράνιον, σπαρακτικόν, μοιραῖον, πυρετώδες, νευρικόν, ἄψυχον, βλακώδες, θωπευτικόν . . . Καὶ ἀκόμη, Ἀφροντι, ἀνήσυχον, πονητικόν, ζωογόνον, ἐνοχλητικόν, ἐντροπαλόν, σταθερόν, τρεμουλιαστόν, ἠλεκτρίζον, ἐκστατικόν, βεβιασμένον, ἄπιστον, ναρκωτικόν, ἐγωϊστικόν, ἀδελφικόν, μετριόφρον, γλυκύ . . .

— Οἱ ἀδύνατοι τὸν νοῦν δὲν σκέπτονται ἢ ὅ,τι ποθοῦν, καὶ οἱ τὴν ψυχὴν πεπορωμένοι δὲν βλέπουν ἢ ὅ,τι εὐχονται.

Η ΦΙΛΗΜΕΝΗ

Μή με παιδεύεις, μάνα μου καϋμένη,
καί μήν κυτῶς ὁ κόσμος τί θά 'πῆ.
Ἄν ἤματι ἀπ' τὸ Γιώργη φιλημένη,
τὰ στέφανα θά κρύψουν τῆ ντροπή.

Μή με παιδεύεις, ἄκου τὸ παιδί σου,
γιατί, περιχῶ ἢ ἀνοιξή φανῆ,
ἄλλη ντροπή θά νοιώσης στὴν ψυχὴ σου,
ποῦ θά ἦνε ἀπὸ τούτη πειὸ τρανή.

Στὴν ἐκκλησία θά με ἴδης στολισμένη
μὲ ρούχα μυστικοῦ πανηγυριοῦ,
κ' ἐκεῖ θά με φιλοῦνε ξαπλωμένη,
ὅλα τὰ παλληκάρια τοῦ χωριοῦ.

ΙΩ. Π. Π.

